

Ondernemers over de crisis

Iedere maand laten we ondernemers aan het woord over zijn of haar visie op de crisis. In deze editie leest u de meningen van Klara De Neve, manager van Structura Business Property in Wemmel, en Jan Dhaenens, bestuurder van Airtrade Centre Belgium in Zaventem.

Jan Dhaenens

Klara De Neve

Wat is uw visie op de huidige crisis?

Klara De Neve: "De bedrijven in zo goed als alle sectoren worden zwaar getroffen. Ondanks de financiële ondersteuning van de overheid, blijven de banken hun monopolierol uitspelen en blijft het verkrijgen van de noodzakelijke financieringen een knelpunt voor de verdere economische ontwikkeling van ons land. De consument die tot nu toe vooral psychologisch getroffen was door de crisis -koopkracht is immers gestegen door loonindexatie en daling van de consumptieprijzen-, zal de komende maanden de crisis ook echt voelen door bijkomende ontslagen door de omzetting van tijdelijke werkloosheid en de krimpende arbeidsmarkt die met vertraging op de economische situatie reageert. Ik ga ervan uit dat de huidige crisis tot eind 2010 zal voortduren."

Jan Dhaenens: "Ik heb het gevoel dat de crisis vooral ontstaan is door het nemen van te grote financiële risico's door banken en grote investeerders, en daarbovenop door een gebrek aan controle van en door de directie van deze ondernemingen."

Hoe sterk laat de crisis zich voelen in uw sector?

Klara De Neve: "De vastgoedsector is sterk getroffen door de crisis. De opname in de kantorenmarkt in Brussel is de op één na slechtste van het decennium, alleen het eerste kwartaal van 2009 was slechter. Ook de investeringsmarkt staat op een laag peil, de eerste negen maanden werden er voor 220 miljoen euro aan transacties genoteerd. Dat staat in fel contrast met de 1,3 miljard euro voor dezelfde

periode in 2008 en 2 miljard in 2007. De vooruitzichten zijn iets beter, de investeringsmarkt kruipt langzaam uit het dal. Ook de Belgische bouwsector heeft te leiden onder de crisis, de voorbije maanden gingen 4.500 banen verloren, waarvan 2.700 in Vlaanderen. Dat is evenveel als de rechtstreekse tewerkstelling bij Opel Antwerpen. Hopelijk kan de groene bouweconomie een gedeelte van de terugval in de tewerkstelling opvangen."

Jan Dhaenens: "Doordat we als onderneming actief zijn in verschillende branches zoals ventilatie, airconditioning en verwarming, zijn de gevolgen redelijk mild. We noteren een omzetzaling van ongeveer 10% ten opzichte van vorig jaar. Vooral onze export activiteiten zijn het zwaarst getroffen doch deze maken maar 15% uit van onze totale activiteiten."

Welke maatregelen hebt u al getroffen of gaat u treffen?

Klara De Neve: "Zoals alle bedrijven heeft Structura zijn kosten onder de loep genomen en waar nodig gesnoeid. Naast de kostenbesparing is het belangrijk om een flexibele structuur aan te houden om op de veranderde markt in te spelen. Ook vertrouwen geven aan de werknemers is essentieel daar zij de motor zijn van onze onderneming zodat zij gemotiveerd en assertief de klanten kunnen benaderen."

Jan Dhaenens: "Bepaalde niet dringende uitgaven zoals investeringen en incentives worden 1 jaar uitgesteld. Er was een kleine personeelsreductie door vertrekkende mensen niet te vervangen. Er zijn geen gedwongen ontslagen gevallen en daar zijn we heel blij mee. Uiteindelijk hebben onze mensen ook bijgedragen aan het

succes toen het de voorbije jaren beter ging. We proberen dus echt iedereen aan boord te houden."

Wat is volgens u de gouden regel om als ondernemer een dergelijke crisis door te komen?

Klara De Neve: "Concentreren op de core-business, kosten onder controle houden, klanten creatief en op een flexibele manier benaderen, geloven in de vooropgestelde doelstellingen."

Jan Dhaenens: "Eens rustig met de kam door de hele organisatie gaan. De wil van de medewerkers om mee te werken aan interne verbeteringen is nu groter dan voorheen. Van deze rustigere periode moet men dus optimaal gebruik maken om de kwaliteit en service te vergroten. Onze klanten, in ons geval vooral installateurs, hebben nu geen nood aan verkoopspraatjes van onze vertegenwoordigers, maar wel aan concrete hulp bij hun projecten of problemen."

Heeft u nog een boodschap voor de politiek om ondernemers te helpen in deze moeilijke tijden?

Klara De Neve: "Een lange termijnvisie uitwerken over de verschillende overheden van ons land met een éénduidige boodschap en duidelijke doelstellingen. Kiezen voor economische vooruitgang. Knopen doorhakken en beslissingen nemen."

Jan Dhaenens: "Maak het de ondernemers niet nodeloos lastig door allerlei administratieve rompslomp. De sociale wetgeving is te ingewikkeld met teveel uitzonderingen. Ook vergunningen aanvragen duurt te lang. De boodschap is dus een snellere en eenvoudiger administratie." ■